

GAZDASÁGI LAPOK

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

Alapította KORIZMICS LÁSZLÓ
1849-ben.

VEZÉRELV: Hozzunk mezei gazdaságunkba helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre	20 kor.
Fél évre	10 "
Negyed évre	5 "

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala vess fel.
Arjegyék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos árban fogadtatnak el.

Az e lapokban foglalt czikkekről minden utánnomási jog fentartva.

KÉZIRATOKAT A SZERKESZTŐSÉG NEM AD VISSZA

TELEFON: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. — ix.	449
Gazdasági levél. — Horváth János.	449
A gabonamagvak szárazanyagtartalmának jelentőségéről és meghatározásáról. — Dr. Zaitschek Arthur.	450
Logan berry. — Kadosa Zdenkó	451
Termeljünk többet. — Fehér Zoltán.	452
Könyvismertetés.	453
Kérdések és feleletek	454
Kérdések: Mi az intenzív és mi az extenzív gazdálkodás. Egy kis gazda. — Kóvákóti Zsinog. H. M. — Darazsak irtása. T. Z. — Boreczet készítése. M. A.	
Feleletek: Réten osalányirtás. Legány Ödön. — Czikória termelés. Legány Ödön. — Lucerna a töltésen. F. Z. — Árnyékszéktrágya felhasználása Kadosa Zdenkó. — Kenőolaj vagy zsír. — Kadosa Zdenkó. 2. Szűcs János.	
Hírek	454
Aprók	456

SZEMLE.

(A gazdasági helyzet. A földmívelésügyi miniszter a vetések állásáról. — Az OMGE waggonhiány és forgalmi zavarok ellen. — A peronospora terjedése. — A száj- és körömfájás újabb fellépése.)

Mult szombaton jelent meg a földmívelésügyi miniszter a vetések állásáról szóló hivatalos kiadványa. Szerinte 300.000 kat. hold esett az árvizeknek áldozatul. Mindenfelé esőről szól a fáma ezen kiadványban, holott egész megyék és országrészekben hiányzik. Persze jégeső bőven, nagy károkkal. A májusi meleg esők teljesen hiányoznak. A délkeleti és északkeleti szelek dominálnak. Előbbi, mint egy primaballerina oly szeszélyes, hol hoz egy inkább permethoz hasonló esőt, az utóbbi meg kiszárit mindent. Rombol, áldást nem hoz, csak károkat okoz. A kiadvány szerint a legjobb a buza, legrosszabb a zab. Utóbbinál valószínűleg lesz nagy ring megint az idén a börzén. Hogy mennyit dülték a buzák arról mitsem tudunk meg. Magunk tapasztaltuk a mult hét folyamán Somogyban, hogy a virágzás közben érte a rozsokat a zápor, de főleg a szelek, úgyhogy ablakos vagy csorba lett. Az árpákról azt mondják, hogy gázosak, nem fejlődnek. A tengeri és burgonya szépen kikkelt. Előbbit azonban a sok árvíz ugyancsak megrontotta. Igen rosszak azonban a kilátások a takarmányneműekre. Quousque tandem abutere patientia nostra?

A kilátás, a helyzet, ha ugyan a communiqué adatai a tényeknek megfelelők a következő: a buza 53 vármegyében jó, 10 vármegyében közepes és jó-közepes; rozs 36 vármegyében jó, 27 vármegyében közepes és jó-közepes; az árpa

40 vármegyében jó, 21 vármegyében közepes és jó-közepes és 2 vármegyében gyenge-közepes; a zab 22 vármegyében jó, 38 vármegyében közepes és jó-közepes, 3 vármegyében gyenge vagy gyenge-közepes. E számadatok szerint tehát ezidőszert legjobban áll a buza és leggyengébben a zab.

A gabonáarak változók. Igaz, hogy nagy differenciák fel vagy lefelé alig vannak, már kezdenek a Szent-Gellérthegy feletti felhők vagy a napsütés a szabadságtéren befolyást gyakorolni az árakra.

Igen helyes az OMGE eljárása. Legutóbbi igazgató-választmányi ülésén kifejezést adott a gazdatársadalom amaz óhajlásának, hogy a MÁV. igazgatósága a nyári és őszi tömeges szállítási időszakban évről-évre megismétlődő forgalmi zavarok lehető megelőzése céljából idejekorán szerezzen a különféle érdekeltségektől tájékozást az egyes árunemekben s egyes vasuti góczpontok körül várható forgalom nagyságáról. A MÁV. igazgatósága az óhajlásnak eleget tett, a répa-termesztő és cukorgyári érdekeltségeket már összehívta, e hó 14-én pedig a várható gabona- és lisztforgalom nagyságát vitatják meg a vasut képviselői a mezőgazdasági és malomérdekeltséggel. A kellő tájékozódás és a megnövekedő áruforgalom lebonyolítására szükséges stratégiai tervnek kidolgozása idejekorán mindenestre enyhítenek valamit azon a minden évben megújuló vasuti waggonhiány kalamitáson, a minek felidézésében többnyire részesek nemcsak a vasuti kocsik, hanem a forgalom arányainak megfelelő számú mozdonyok, vágányok, állomási és raktárépületek elégtelenségeik és egyebek.

Alig heverte ki a mult heti sztrájkot az ország, máris aggasztó hírek jönnek egy újabb „általános”-ról. S ezuttal a gazdákat keményen sújthatná, mivelhogy a gazdasági munkások aratósztrájkjáról regél a fáma. Igaz, hogy az aratósztrájkot vígan kötik, de mindazonáltal nem jó az ördögöt a falra festeni. Persze ismét a politikai viszonyok okozta ügyek idézhetnék elő az arató sztrájkot. Az elővigyázat nem árt, Occhio! mondja az olasz. Tartsad nyitva szemeidet! Gazdám szemlélj és figyelj!

A peronospora vígan terjed, pedig még a pór-nép is átesett már a második permetezésen. De baj ott is, a hol jégeső verte a szőlőket. Ott már munkálkodni sem akarnak a kis gazdák. Hagynak mindent a hogyan van. Pedig mennyi kár háramlik ebből a jövő évre. Gyümölcs alig van, a fagyok ártottak. Körte és alma, na az még volna. De annyi hernyó, féreg rajtuk is, mint az idén alig volt még látható. És nem irtják őket, mert úgy sincs gyümölcs. Nem ártana pedig a gyümölcstermelést hazánkban jobban propagálni,

gyümölcsösöket létesíteni és okszerűen kezelni. Milliók és milliókra tehető, a mi idegen pénz e révén az országba jön.

A száj- és körömfájás réme ismét kerülget. A Dunántul némely kerületében szépen terjed a száj- és körömfájás. Alig 1 1/2 éve, hogy elmult és most sporadikusan bár, de vehemensen ismét fellép. Két évi takarmányhiány és még a száj- és körömfájás ismét tönkretenné szép reményeinket? Külföldről hozzuk a fertőző hüvelyhurutot a sok drága milliókért, itthon nem tudjuk intenzíven takarmányozni az import anyagot és végül a belföldi betegség is még megtizedelje az állatállományt? Az sok az érző kebleknek.

Felhívjuk a földmívelésügyi miniszterium szives figyelmét, hogy alapos intézkedések tészenek, mielőtt még e kór országos plágiummá válik.

Gazdasági levél.

Irta: Horváth János.

Ráczegres, 1912. június 3.

E lapok szerkesztője a szavamon fogott. Egy hónappal ezelőtt (de hamar is elmult) igyekeztem kibujni a gazdasági terméskilátások vázolásának a felelőssége elől azzal, hogy akkor még korai a véleményalkotás, majd inkább egy hó mulva, június elején.

A megtisztelő megbízásnak igyekezem majd megfelelni, de hogy beszédem alaposabb lehessen, sietek előrebocsátani, hogy csak a Dunántul középső vármegyéről tudok szólni, a melyeket május folyamán láttam, tehát ismerem.

A május hatását a gazdák úgy értékelik, hogy első fele száraz, hideg, a másik fele pedig nedveshideg volt. Mint a legtöbb csoda után szokott, 3 napra rá már megszűnt az álmélkodás. A kik rászorultak, hogy sokat várjanak a májustól, csalódottan duruzsolnak. Nincsenek kielégítve. Mintha bizony máskor mindig fenéki tejfőlt volna.

Kaptunk mi itten, a május folyamán 71.5 mm. csapadékot, a mi tekintélyes summa ugyan, áldás is, kivált ha nem lett volna benne jég is, zivatar is, hideg is. A talában közel sem volt az idei május olyan hatékony nevelő időszak, mint az elmult évi. De részletezzünk.

A napi sajtó figyelmes orgánumainak az éles szemét a sok esemény során kikerülte a rozsok sorsa. Mintha szót sem érdemelne ez a fontos kenyérmag. Mintha a sok béka-egér harcznál egyéb itt senkit nem is érdekelné. Pedig nem kisebb az esemény, minthogy a Dunántul rozsterméseinek 30—50%-a meddő kalászu, üres, nem termékenyült meg. Jó lesz, ha félaratást kapunk belőle.

Az áldozó csütörtöki vihar és jég java virágzásban érte a rozsokat, a melyek a kedvezőtlen április hatásait még viselték. A virágzás a vihar hatása alatt megszűnt, hogy egyenetlenül, hosz-

Szövetkezeti bizományi sertéshizlalótelepének ismertetőjét

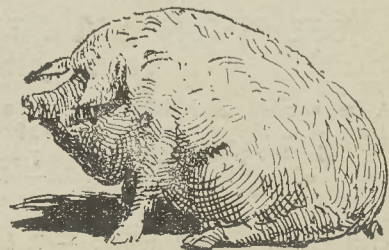
:: érdeklődőknek megküldi a ::

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. sz.

Telepvezetőség:

Budapest-Kőbánya, X., Szállás-u. 20—22.

el a Németbirodalom közvagyonából. A mi klimatikus viszonyaink az ország legtöbb részén elűntek a németországiaktól és így a németországi adatok ránk irányadók nem lehetnek. Szükséges tehát, hogy a gabonamagvak szárazanyagtartalmának változásait mi is figyelemmel kísérjük.

A szárítási költség a gabona víztartalmának 5%-os csökkentésénél tonnánként 1—2 márka, tehát oly csekély, hogy nem áll arányban a szárítással járó előnyökkel. A szárítás természetesen csökkenti az áru súlyát, miért is a gabona szárításával csak ott lehet illetve érdemes foglalkozni, a hol a gabona vétele és eladása szárazanyagtartalma alapján történik. A szárazanyag meghatározás kétségtelenül megnehezíti a gabonaforgalmat, de a kereskedelem mindig alkalmazkodott oly haladáshoz, amelyet követelményekhez, melyek az üzlet lebonyolítását szilárd alapra terelték. Példa erre a sörárpa, melyet nitrogéntartalma szerint, a burgonya, melyet sokszor keményítőtartalma szerint fizetnek. Bár elvileg haladásnak kell tekintenünk a gabonamagvak eladását szárazanyagtartalmuk szerint, a gyakorlati keresztülvitelnek nagy akadálya, hogy a gabona víztartalma a légköri nedvesség és egyéb körülmények következtében változik, másrészt nincs oly módszerünk, melylyel a gabonamagvak víztartalmát, laboratóriumi berendezés nélkül, gyorsan és pontosan meghatározhatjuk.

Vegyő laboratóriumokban a szárazanyagtartalmat 105°-ra fűtött szárító szekrényekben határozzuk meg. A finomra darált anyagból beköszörlött dugóval elzárható üvegcsészékbe analitikai mérleggel 4—5 grammnyi anyagot lemérünk, az anyagot tartalmazó üvegcsészét fedő nélkül a szárítóba helyezzük és időről időre lemérjük, míg állandó súlyt kapunk. A dugójával elzárt üvegcsészét mérés előtt egy vízelvonó anyaggal megtöltött és jól elzárható edényben (exsiccatorban) hagyjuk lehűlni. Igen sokféle szárító szekrényt szerkesztettek; így például a Scholwein-féle 12 egymástól elrekesztett kamarára van osztva, úgy hogy egyszerre 12 vízmeghatározást végezhetünk. A víz legnagyobb része 105°-on már 6—7 óra alatt eltávozik ugyan, mindazonáltal tulságos körülményes ez a szárítási módszer ott, ahol sok vízmeghatározást kell gyorsan végezni.

Egyszerűbb a Hoffmann-féle eljárás, melynél 100 gr. egész magvat szárítunk egyszerre. A magvakat egy kenőolajjal megtöltött fémtartályban 4—8 perczig 180°-ra hevítjük, miáltal az azokban levő vizet kihajtjuk, az átdesztilláló vizet lehűtjük, felfogjuk és térfogatát leolvassuk. Minthogy a melegítésre szolgáló olajtartályban a vizgőz egy része visszamarad, azt a tartályból egy könnyen forró olajjal (toluollal) hajtjuk ki. E módszer előnyei, hogy nem kell analitikai mérleg, mert 100 gr. anyag közönséges konyhamérleggel is lemérhető, az anyagot nem kell megdarálni, (esetleg előszárítani) és a vízmeghatározást 1—2 óra alatt elvégezzük olyképen, hogy a gabonában levő vizet a vevő illetőleg az eladó közvetlenül láthatja.

Különösen irodák részére alkalmas a Franke & Co. berlini cég által konstruált simplex-mérleg is. Kávőrlőn megdaráljuk a gabonát, a darából 10 grammot egy fémpohárkába belemérünk és a drótlógóval tartott pohárkában kb. 8 perczig spiritusz láng felett hevítjük. A még nem egészen lehűlt pohárkát újra mérve a súlykülönbség adja az elpárologott vizet.

Gyors vízmeghatározókészüléket szerkesztett legújabb Dr. Fernet is, mely egy szárító szekrényből és egy emeltyűs mérlegből áll; 160° on

történik a szárítás, melynek időtartama az anyagok minősége szerint pontosan betartandó és 8—14 perczig tart. Az emeltyűs mérleg karja egy ivalaku beosztás felett végzi kilengéseit. Ha a víztartalmu anyagból annyit mérünk, egy a mérlegre helyezendő csészébe, a míg a mérlegkar a beosztás egy vörös jelzésű osztályzatáig kileng, akkor a szárított anyag kilengéséből közvetlenül az anyag víztartalma olvasható le az ivalaku beosztáson.

Látjuk, hogy elég sokféle szerkezet áll rendelkezésre a magvak víztartalmának meghatározására, a mi bizonyítja, hogy a szárazanyag meghatározást mindinkább igyekeznek egyszerűsíteni és tökéletesíteni. A következő adatok néhány magvas anyag víztartalmának nagy ingadozását tüntetik fel:

	Legkisebb	Legnagyobb	Átlagos
	víztartalom %		
Téli rozs	6.85	18.68	13.37
Árpa	8.70	21.59	13.37
Zab	6.21	20.80	12.81
Rizs	10.80	15.37	13.17

Még nagyobb ingadozásokat mutat a tengeri szárazanyagtartalma, melynél a víztartalom változását az egyes hónapokban a következő táblázat mutatja (1. Szilágyi Gy. A szeszgyártás üzemének ellenőrzése 101. oldal.)

Hónap	Ingadozás %	Leggyakoribb érték %
Október	18—30.2	24—26
November	18—28.1	24—26
Deczember	18—26	23
Január	17—26	23
Február	16—24.3	21.5—22
Márczius	15.5—22	20
Április	14—19	17
Május	13—16.5	15
Junius	12—14	13
Julius	11—12	12
Augusztus	11—12	12

Az Egyesült-Államokban különösen a tengerinél szokásos a szárazanyagtartalom szerinti vásárlás. A Grain Dealers National Association (magkereskedők nemzeti szövetsége) Észak-Amerikában a következő, nem hivatalos, csak üzleti, maximális határszámokat állapította meg a tengerire:

	Az I. sz.	II. sz.	III. sz.	IV. sz.
tengeri maximális víztartalma %-ban	15	16	19	22

Hoffmann dr. szerint a leghelyesebb volna, ha gabonamagvak üzleti forgalmánál a 12%-os víztartalom szolgálna alapul, mert ilyen víztartalmu gabona már jól tartható el a raktárakban, míg a kevesebb vizet tartalmazó magvak könnyen szívják magukba a légköri nedvességet. Ha már most a 12% víztartalmu áru helyett több vizet tartalmazó szállítatnák, ennek ára a szállított szárazanyagkeveslet arányában csökkenne. Az árátszámítás megkönnyítésére Hoffmann egy táblázatot állított össze; e táblázatból a 12% vizet tartalmazó és tonnánként 100—240 márkát illetőleg koronát érő anyagok pénzértéke olvasható le, ha víztartalmuk 10%-ig esik, illetve 20%-ig nő.

Hazai magvas termékeink kiválósága abban is nyilvánul, hogy átlagos víztartalmuk kisebb, mint a külföldi hasonló termékeké s így a külföldre való eladásoknál a szárazanyagtartalom illetve a tápanyagtartalom szerinti eladás mireánk kétségtelenül előnyös lenne. E tekintetben csak egy példára hivatkozom. Kossutány: „A magyar buza és a magyar liszt” című nagybecsű művében kimutatta, hogy míg a kereske-

delmi buza víztartalma König szerint 9.70 és 17% között ingadozik és átlagban 13.27%, addig hat évi átlagban a magyar buza nedvessége 12.18% volt, a mi mellett 16.86% volt a maximális és 9.99% a minimális víztartalom. Ugyancsak Kossutány mutatta ki azt is, hogy míg a buzában levő proteinyagok mennyisége a szárazanyagban König szerint több száz, a világ legkülönbözőbb részeiből származó buza átlagában 13.9% volt, néhány száz magyar buza sikértartalma a 15% ot is tetemesen felülmulta s így sütésre alkalmasabb és táplálóbb a külföldi összes buzáknál.

Loganberry.

Irtá: Kadosa Zdenko.

A „Loganberry” nálunk még meglehetősen ismeretlen, a hivatásos kertészek és a kertészeti szakértők is legfeljebb csak hallomásból tudnak létezéséről, ha egyáltalán eljutott e nagybecsű ujjfajta gyümölcsnek a híre hozzájuk. A „berry” egy Logan nevű kertésznek köszönheti létét, ő tenyésztette ki Kaliforniában a kilencvenes évek kezdetén, mint a málna és a gyalog, illetve hamvasszeder pompás keresztezését. A kísérlet, mint az eddigi eredmények mutatják, mesésen sikerült és ma már sokféle termesztik, minden esetben bámulatra méltó eredménnyel. Ezen kiváló bokor szüleinek minden jeles tulajdonságát, kivétel nélkül, híven örökölte, sőt sokban nagy mértékben felül is multa. Termőhajtásai különösen mesésék. Jóval szebbek és nagyobbak, mint az előzőleg említett mindkét fajtának.

Habár még igen fiatal és rövid multu gyümölcsfajta máris meglehetősen jelentékeny méretekben termesztik hazájában, Amerikában és főként Angliában. Mind a két helyen nagyon keresett élelmiszerek és mivel gyümölcse általános közkedveltségnek örvend, rengeteg mennyiségben fogyasztják, úgy nyers mint konzervált állapotban.

A Loganberry jól trágyázott és kellőképen megművelt talajon meglepően buján diszlik és terméshozamáról, jövedelmezőségéről is csak jót lehet mondani. Gyümölcsei nagyok, olykor 5—6 cm. hosszúak, husa lédús és rendkívül finom zamatu.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét a
budapesti

gyapju-aukcziókra,

melyek első sorozata folyó évi július hó
3-án veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapju-árverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények ingyen raktározásban részesülnek. — Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Magyar Általános Hitelbank
Áruosztály — Gyapjuárverések
Budapest, V., Nádor-utcza 12. sz.

Tények és tapasztalatok igazolták a

CASE járvaszántó gőzekék

feltétlenül praktikus, gazdaságos és üzembiztos működését.

Munkabírási óránként 2—3 hold.

Előkelő magyarországi referenciák mindenféle talajra.

Vezérképviselő: Hahn Arthur és Társai, Budapest, VIII., Ullői-ut 52/B.

„G” katalógus ingyen és bérmentve.

Ezen újfajta növényt hazájában még csak mindössze 5—6 éve termesztik nagyban, de ezen idő alatt is már irigylésre méltó pozíciót biztosított magának az angol piaczon. Nemrégiben maga az angol földművelésügyi miniszterium is foglalkozott vele és statisztikai adatokkal erősítette meg a hozzáfűzött reményeket.

Ha Loganberry-t óhajtunk telepíteni két különböző időszakokban végezhetjük az ültetéseket. Kora tavasszal és őszi. Mindenkor kedvező időjárás esetén. A Loganberry sortávolsága 240 cm. A bokrok ugyanis igen erőteljesen fejlődnek és elérik a 2 méter magasságot is. A nagyszámú hajtásokból csak 7—8-at hagyunk meg, a legerősebbeket és ezeket karókhöz vagy dróthoz erősítjük.

Azokat a hajtásokat, melyek az előző évben gyümölcsöztek, a termés behordása után őszi lemetszük és helyettük új hajtásokat erősítünk, a karóhoz.

Hogy maguk a tövek Magyarországon hol szerezhetők be, azt nem tudom, mert bár éber figyelemmel kísérem az idevágó adás-vételt, még ezidőszerint nem találkoztam vele. Ausztriában ellenben már több helyen kínálják megvételre. Rendesen jobbnemű faiskolákban kapható és horribilis árakat kérnek érte. A nagybani telepítés ilyen körülmények között tehát szinte lehetetlen. Ajánlom azonban, hogy a veteményes kertben töosztással szaporítsuk mi magunk, a mi kétségtelenül praktikusabb és mindenekfelett gazdaságosabb is. Az okszerű természetes szempontjából pedig egyenesen elengedhetetlen. Mert így legalább fokozatosan megismerkedünk a Loganberry „egyéni” tulajdonságaival és a nagybani természetnél mindenkor tudni fogjuk a követendő eljárást. A figyelmet és a közérdeklődést tekintve kiváló tulajdonságait mindenestre megérdemli és ha egyelőre jelentékeny gazdasági szempontokból még ezidőszerint nem

zött mely nemcsak helyet, de tápanyagokat is foglal emettől. Tenyészkiválasztás utján különösen bőtermő fajtákat lehet minden magból előállítani s ha mi az illető gazdaság talaj s éghajlati viszonyainak leginkább megfelelő fajtát szerzünk be, vagy termelünk, akkor biztosítva látjuk a legnagyobb terméshozamot is. Csakhogy nem mindig lesz ám a legnagyobb mennyiségű termés egyúttal a legtöbb tiszta jövedelmet adó, mert sokszor az erőltetett tenyésztés a minőség-, s így az érték-, rovására megy, tehát számvetést kell csinálni, hogy a bőtermőség mellett a jószágon s tárcánkon ne essék csorba, hanem a földnek lehető legnagyobb tiszta hozamát tudjuk elérni. P. o. egyik másik burgonya vagy takarmányrépa fajta óriási átlagokkal kecsegtet, de tápértéke oly csekély, eltarthatósága oly silány, hogy bármelyik közepes hozamú fajta nálánál sokkal többet ér. Természetesen a tenyészidő alatt nem csak a leggondosabb figyelemben, de a legpontosabb szükséges műveletekben is kell részesíteni növényeinket s ezeket kellő időben kell megadni, mert ha elmulasztjuk, vagy későn, avagy rosszul végezzük, akkor a legkitünőbbnek megfelelő mag daczára sem lehet fényes a terméseredmény.

De az intelligens gazdaközönség mindezzel még ne érje be, hanem iparkodjék az éghajlati viszonyokat is a tudomány mai viszonyainak segítségül vételével kiegészíteni, kija vitani. Különösen csapadék dolgában vagyunk szegények s a hiányzó nedvességnek megszerzéséről kell gondoskodnunk, ha a nagyobb átlagterméseket kívánjuk biztosítani. Elsősorban a meglévő talajviznek elpárolgását kell lehetőleg megakadályozni azzal, hogy a talajfelületet elaprózva, felporhanyitva tesszük ki a napsugarak melegének, tudva azt, hogy ily strukturával bíró talaj legkevésbé van a kiszáradásnak alávetve, de másrészt ezen legfelső talajréteg lazítása folytán az alsóban levő nedvességnek a hajcsövesség útján eltávolodni nem lehet, mert a hajszálvékonyoságú edénynyalábok a porozus rétegekben megszűnnek s így az alsó víz nem juthat a felszínre. Nagyon szemléltetően lehet ezt igazolni egy koczkacukor s e fölé tett porcukorral, a koczka képviseli a tömött altalajt, a por a lazított porhanyó feltalajt, ha a koczkát egy pár csepp fekete kávéba tesszük, akkor az a sötétszínű folyadék pár pillanat alatt a koczka hajcsövein felfut, de a porcukorban nem halad tovább az nem engedi elillanni. Így van ez a talajjal és vízzel is. Az őszi szántás a talaj téli nedvességének raktározása céljából is elengedhetlen. Manapság már szokásossá vált talajművelési módszer a „dry farming” a szárazság elleni küzdelemben tetemes haladást jelent s nagyobb terméshozamok elérésének lehetőségét helyezi kilátásba sivatagszerű éghajlat alatt is. Azonban ha oly kevés az őszi és téli csapadék, hogy annak leggondosabb elraktározása daczára sem vagyunk képesek annyi vizet összegyűjteni talajunkban, amennyi az egyes művelési növények teljes kifejlődésére elkerülhetlenül szükséges, akkor csak silány terméshozamok jöhetnek létre s ez ellen legfeljebb öntözésekkel védekezhetünk, miként azt nemcsak az egyiptomi óriási méretű vízművek s más országok öntözőcsatorna hálózatai igazolják (Igali Californiai leveleiben is rámutatott ezekre), de legujabban mint lapjaink 13-ik számában bemutattuk, Németországban öntöző kocsikkal végzik a szántók öntözését s ma már számos rendszerű, kisebb és nagyobb gazdaságok kivánalmainak megfelelő öntözőkocsit szerkesztettek, melyeknek működése s a beléjük fektetett töke kamatja és törlesztése elég nagy költséggel nehezedik a gazda vállaira, mindazon-

94-ik ábra. Loganberry.

95-ik ábra. Egy Loganberry telepítmény Angliában.

Megjelentek a képek: „Melisuv Rozhled Zemědělský“ cz. Jap XXVI. évf. 1. számában. Prága, Jeruzsálemká 11. (kiadó: F. Simáček.)

A fekvést illetőleg szereti a szellős, napos helyet. Tanácsos minden esztendőben trágyázni és ha megfelelő jótalaju földbe telepítettük, gondos és okszerű művelés mellett sok évig ad nagyszámú termést. Maga a gyümölcs csak a teljes beérés után szedhető, mivel ellenkező esetben tulságosan savanyu lesz. A távoli szállítást nem bírja, nagyon zsenge, miért is csak ott ajánlható annak termesztése, ahol közel van a város, vagy esetleg maga a fogyasztó piac. A Loganberrynek egyik kiváló előnye, hogy a gyümölcse csak fokozatosan érik, július közepétől szeptember végéig, ami annál inkább is fontos, hogy nem kell a termést egyszerre a piacra dobni, mint ahogy ez például az epernél szokott lenni, hanem hetenként 2—3-szor is szedhetjük. Már ahogy az időjárás engedi. Így nem vagyunk kitéve a hirtelen tultermés veszélyének, nem szükséges egyszerre megrohanni a fogyasztópiacz közönségét és az ezzel járó árcsökkenéseket is szépen kikerülhetjük.

A Loganberry gyümölcs hozama 10,000 kg. is szokott lenni 1 hektáron. Tehát m. holdanként 4000 kg.-nyi súlyú termésre is számíthatunk.

A Loganberry-nek, daczára rövid multjának, máris két fajtája van. Az egyik „Phenomenal”, Burbank kitenyészése. Állítólag még bujább fejlődésű és mesésebb terméshozamu, mint maga az eredeti Loganberry és a talajt illetőleg jóval szerényebb igényű. A másik Loganberry-féle árnyalatot, illetve válfajt Lowberry-nek hívják és gyümölcsei egészen feketék.

is jöhet komoly számításba, egykor igen fontos szerepet fog játszani a közéletmezés terén. Angliában elért páratlan sikere pedig kétségtelen jele annak, hogy létjogosultsága van.

Termeljünk többet.

Irta: Fehér Zoltán.

Ha többet akarunk termelni, követnünk kell azon országok példáit, melyekben a termési átlagok jóval magasabbak a mieinknél. Ezeket szemügyre véve látjuk, hogy a külföldi államokban a talajművelés határozottan tökéletesebb mint nálunk s ennél fogva nekünk is gondosabban kell földünknek munkáját megadni. De nemcsak a megfelelő mély őszi szántások, esetleges altalajporhanyítással egybekötve, jó forgató s vetőszántások, tarlószántások, szükségszerű boronálások, hengerezések, tárcsázások, porhanyítások, simítások és tömitések keresztülvitele adja meg a lehető legjobb földművelést, hanem mindezeknek a munkáknak a kellő időben is kell történni, hogy a jó hatás el ne maradjon s épen itt tűnik ki, hogy ki a jó gazda? Az a ki mindig a kellő időben végez minden munkát a lehető legjobb módon, ezt pedig csak megfelelő tökéletes eszközök igénybe vételével lehet tenni, tehát ezek beszerzése elkerülhetetlen szükséget képez.

Egy második mód a termés fokozására a jó, egészséges, csiraképes mag használata, mert bizonyos, hogy a nem tökéletesen tiszta mag vetése után gyom is fejlődik a kulturnövény kö-

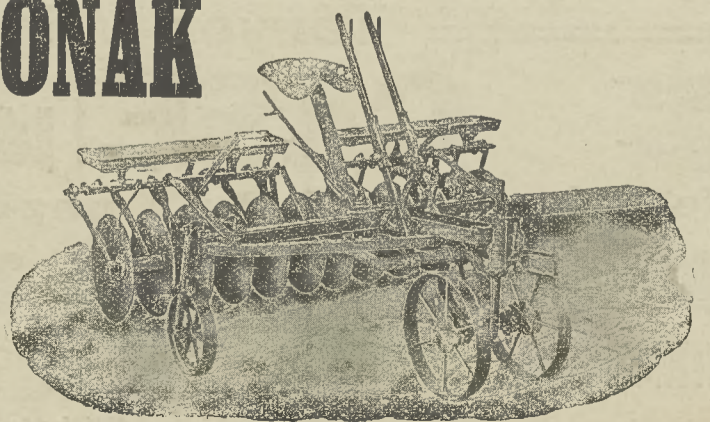
McCormick TÁRCSÁSBORONÁK

egyenletes munkájuk, könnyű vontatásuk, legerősebb szerkezetük és legkiválóbb anyaguk révén a legkedveltebbek és legelterjedtebbek. A tavaszi szántásra a legujabb szabadalmazott és a hazai viszonyoknak teljesen megfelelő

McCormick Tárcsásboronát

már most kérjük megrendelni, miután gyárunk különben nem képes az óriási szükségletet idejében szállítani.

International Harvester Company of America
BUDAPEST, V., VÁCZI-UT 98.

által azonban kifizeti magát a termésátlagok alapos növekedése folytán. De hány hely van, hol nincs patak, folyó vagy tó, melynek vizét lehetne öntözésre használni, hány gazda van kinek erszénye nem engedi a nagy beruházásokat vagy azt, hogy esetleg egy drága költséges artézi kút furásával segítsen a vízhiányon? Ezeknek a gazdatársaknak csak azt ajánlhatjuk, hogy oly növényeket termeljenek, melyek kevesebb vizet igényelnek vagy melyek képesek mélyreható gyökereikkel az altalajból felhozni a szükséges vizet, ilyen p. o. takarmányaink között a lucerna, de az amerikai kísérletek egyes gabonafajtákat is mutathatnak fel, melyek az aszály dacára is elég jó termést adnak. Különben a többi között a magyar buza is elég jól türi a szárazságot. Leidenfrost előadásában felemlített egy újabb lucernafajt, mely a miénkkel ellentétben a legeltetést nagyon jól türi és egy bromusfajtát, mely a szárazságban is diszlik, ugyszinté az édes burgonyát is felemlítette, mely dus termés mellett is igénytelenséggel tűnik ki, végül ott van a tüskenküli kaktusz stb. amerikai újdonság, mely arra buzdít, hogy hazánkban is karolják fel a gazdák a kevés esővel sújtott vidékeken a kis nedvességigényű növények művelését.

Hazai gazdaságaink legnagyobb tömege nem trágyáz kellőleg s ennél fogva az elérhető legnagyobb átlagokat termelni sem képes, de itt nem csak a közönséges istállótrágyát értem, melynek gyűjtése, gondozása, kezelése, konserválása és főleg alkalmazása nem mindig a legmegfelelőbb, hanem különösen a keveréktrágyák (komposzt) készítésének teljes elhanyagolása és a zöld trágyázásnak valamint a légenygyűjtő növények természetesen csekély mértékben elterjedését, de főleg a műtrágyáknak nagyon is minimális felhasználását, mert hisz ez utóbbiak fogyasztása aránylag még egy tizedrésznit sem érte el a németországinak. Tehát ezen a téren óriásit haladhatunk s földjeink tiszta hozamát tetemesen emelhetjük, úgy hogy tényleg két kalászt termelhetünk ott, hol eddig csak egy nőtt s két állat talál legelőt ott hol eddig egy is alig élt meg.

Mindezekon kívül a földművelő jövedelmeit még jobban növelheti, ha a régi gabonatermelési rendszerrel szakítva, ezek mellett a kevésbé jövedelmező buza, rozs, árpa és zabon kívül piacot könnyen találó s nagyobb tiszta hozamot adó terményeket karolja fel nagyobb mértékben; ilyenek a főzelék s egyéb ugynevezett kerti vetemények, gyümölcsfélék, gyógy- és ipari-növények kultiválása.

Ezekkel mintegy karöltve, a gazdasági ipar fejlesztése járna, hogy ne csak a nyers terményeket produkáljuk s árusítsuk, hanem azoknak feldolgozásával is foglalkozzunk, azok kikészítése mellett elérhető polgári hasznót is esatolhassuk a nyerstermelés adta jövedelem mellé, akkor minden bizonnyal a közvetítő díjak is apadnának s a mezőgazdaság jól megérdemelt jutalma sem fog elmaradni, hanem a magasabb színvonalra fog emelkedni. Példa gyanánt felhozom a répacukorgyárak, szeszfőzdek, sörfőzők, conserv-, keményítő-, élesztő-, maláta-, cikóriapótkávégyárak és malmok (ma már lisztgyárak) alapítását sőt kenyérgyárak, tésztagyárak felállítását is.

Tehát termeljünk többet, de termeljünk jobbat is s dolgozzuk is fel terményeinket; akkor lesz remény hogy még boldog lesz a magyar.

KÖNYVISMERTETÉS.

Szőlőművelés. Irta: Fend Károly. Köztelek Olcsó Könyvtára IV. évfolyam, 1—2. füzet. 84 oldal, 58 képpel. Ára 1 korona. Budapest, Pátria r.-t. gazd. szakkönyvkereskedése Budapest (IX. ker. Üllői-út 25.). E füzet a helyes szőlőművelési ismeretek népszerűsítését szolgálja. Nagyon sok gazdának van szőlője, így ez a füzet nemcsak a tulajdonképeni szőlősgazdákra nézve bir jelentőséggel, hanem a gazdaközönség legszélesebb körének különös figyelmét is megérdemli, annál is inkább, mivel a szőlőművelés terén is tág tere nyílik a haladásnak és javításnak. Ez a füzet a szőlőművelésre vonatkozó tudnivalóknak a gerinczét adja meg, a gyakorlati élet követelményeinek szemmel tartása mellett a tudományos ismereteknek és az újabb kialakult nézeteknek igen tartalmas összefoglalását nyújtja. A szőlőművelés összes részletkérdéseit nem vonja tárgyalás alá ugyan, de a mellékes jelentőséggel bíró kérdések kimerítő megvilágítása nem is lehet e dióhéj szerű munkának feladata. Áttekinthető összeállításban, szabatos és könnyed irányban tárgyalja a szőlőművelés anyagát, az európai és amerikai szőlőfajták ismertetése után a szőlőtőke szaporítási módjaival foglalkozik, majd részletesen szól a termőszőlők telepítéséről. A fiatal szőlőültetvény gondozásának tüzetes tárgyalása után rátér a termőszőlők gondozására és a szőlőmunkák sorrendjében minden egyes kérdésben megadja a helyes utbaigazítást. A szöveget ábrák teszik érdekesebbé és érthetőbbé, a mi különösen a tőke alapnevelésének és a metszés módjainak megértését igen sikeresen mozdítja elő.

25 Jahre Thüringer Landwirtschaft. (25 év a thüringiai mezőgazdaságból.) Irta Meyer Ede hercegi gazdasági tanácsos. Ára 60 Pfennig (körülbelül 72 fillér). Friedrichswerthi uradalom (Thüringia) kiadása. Ezen 91 oldalra terjedő és szép képekkel élénkített diszes kiállítású füzet ugyan Németország egy részének, Thüringianak, sőt szigorúan véve csak egy mintaszerű dominiumnak, Friedrichswerth gazdaságainak két és fél évtizeden át létrejött óriási fejlődését tárja az olvasó elé, még is nem csak a német irodalomban részesül megérdemelt elismerésben, hanem teljes joggal a külföldön is érdeklő olvasóknak is melegen ajánljuk e füzet átolvasását, mert hisz a példa vonz, a jó példa követésre méltó s mi sem jobb oktató, mint egy gyakorlatban tényleg létesített s kitünően bevált gazdasági rendszer hű leírása. A Friedrichswerthi dominiumot nagyon sokan ismerik hazánkban is, mint a gyakorlatban bevált növénynevelési helyet, honnét hozzánk is nem egy kitünő miveleti növénymag került. Hogy állattenyésztése mily jeles s mily magas fokon áll, azt e füzetből tudhatjuk meg szinte. A szerző, ki személyesen vett részt és pedig vezető és irányító részt, e gazdaság felvirágzásában, méltán megérdemli, hogy az elismerésben része legyen.

Kérdések és feleletek.

Kérdés. Mi az intenzív és mi az extenzív gazdálkodás?

Kérem sziveskedjenek velem tudatni mi különbség van az intenzív és az extenzív gazdálkodás között.

Egy kisgazda.

Kérdés. Kéveköttő zsineg.

Marokrakó aratógépem lévén tisztelettel kérem, hogy érdemes-e kézi kötőzsinéget beszerezni, még pedig azon oknál fogva, hogy azzal jól lehet kötni. De, hogy csépléskor, hogy megy annak gyors oldozása, mert hiszen azt abban a pillanatban kellene oldani, midőn az etető a kévét átölelte, mert ha az etetőnek várni kell míg a kéveadogató a csomót keresi, oldja stb. akkor vágni kell, pedig nincs ennek értelme, mert hisz csak úgy lehet a zsineg olcsó, ha azt minél több évben lehet használni. Mi az ára az ilyen zsinegnek, hol lehet beszerezni, vagy talán használt zsinéget is lehetne kapni uradalmaktól, hol már kéveköttő működik?

H. M.

Kérdés. Darázsok irtása.

Házunk tájékán sok darázs van, kérem kegyeskedjenek a b. lapjuk felelet rovatában megírni hogyan irtsam ki őket?

T. Z.

Kérdés. Boreczet készítése.

A boltokban árult eczet az orvosok állítása szerint faszeszből készült s így az egészségre ártalmas lévén, szeretnék boreczetet készíteni, de nem tudván módját, kérek erre nézve választ a b. lapjukban.

M. A.

Felelet. Réten csalánirtás című kérdésre.

A csalánirtásnak többféle ajánlott módjai vannak. Ezek közül a legrövidebb a gyakori kaszálás, a mi csak a fiatal csalántövekre van pusztító hatással, de már az idősebb s megerősödött csalánnál ez mit sem használ. A gyepterületnek nagyon erős meggyűrődése és megboronálása ugyancsak nem vezet sok eredményre, sőt ellenkezőleg a csalán több levegőhöz jutván, még erőteljesebben fejlődik és szaporodik s a megmaradt réti füveket is teljesen elnyomja. Itt a fűmagkeverékkel való felületés sem javít a dolgon. Legradikálisabb módja az irtásnak a felásás a kiszedés gyökerestől, a mit csak kisebb területen s a csalánnak foltokban történő fellépésekor lehet ajánlani. Nagyobb területen meghántást a répakapákkal s a gyökereinél lemetasztott csalántöveknek kihuzását, összeszedését és elhordását ajánlják. Azonban ez az eljárás körülményes, időtrábló és költséges. Még legjobban ajánlhatjuk a csalán permetezését 15%-os kainit oldattal. Ezen folyadékkal a permetezés két ízben végzendő és pedig az első kora tavaszszal, a mint a csalán szárba indul, harmat felszáradása és napos időben. Ilyen időben a csalánlevelek a permetezéstől elfeketednek, majd később elszáradnak. A második permetezést az első kaszálás után azonnal kell végezni, melylyel nemcsak az újabb kihajtott levelek tétetnek tönkre, de a csalán szára és gyöktörzse is. Hasonló eredménnyel jár, ha a permetezéshez kainit oldat helyett 15%-os vasgálicz oldatot használunk, csak hogy ez drágább anyag, miért is a kainitnak előny adandó azért is, mert vele káli tápanyagot is juttatunk a réti növényzetének. A réti füvek a permetezést kainit oldattal nem sınılik meg.

Legány Ödon.

Minden gazdasági munkát jól, olcsón és hamar elvégez eredeti amerikai magánjáró benzinlokomobilunk

!! Ne mulassza el egy gazda sem !!

saját érdekében árjegyzéket és szakszerű felvilágosítást kérni

eredeti amer. magánjáró benzinlokomobiljainkról,

melyekkel gazdaságában minden munkát, melyhez erő szükségeltetik, **olcsóbban, alaposabban** és jóval **rövidebb idő alatt** elvégezhet. Szánthat, arathat, boronálhat, csépelhet, gabonáját, takarmányát behordhatja, malmát és takarmánykamráját meghajthatja.

Szakszerű felvilágosítások és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

DÉNES B. BETÉTI TÁRSASÁG, Bpest, V., Lipót-körut 15.

Felelet. Czikória termelés című kérdésre.

Hazánkban a czikória termést majdnem kizárólag a kassai Franck Henrik Fia cég vásárolja meg, mely pótkávégyárnak az országban több szárító kemenczéje van ott, hol a gazdák elegendő és érdemleges területen kötelezik magukat a czikória termelésre. Ez a gyár el is követ mindent, hogy ezt a növényt meghonosítsa s tőle telhetőleg segítségére van a czikóriát termelőnek, így például: kezdő termelőnek ingyen magot bocsát rendelkezésére, állandó termelő pedig olcsó áron szerezheti be azt a gyártól. Ezenkívül a gazdát beoktatja a czikória termesre, utmutatással, tanácsal sőt anyagi segítséggel is támogatja őket, például: vetőgépet ad ki használatra a vetéshez egy hozzáértő embert küld ki, a ki a vetési munkákra felügyel. Sőt még messzebbmenőbb segítséggel is kívánja a czikóriatermelés sikerét biztosítani, a mennyiben még ez évben behozza a gyár az ugynevezett előlegrendszert, azaz minden termelő a bevetett terület nagyságához mérten pénzösszeget kaphat, arra a célra, hogy a gazda minél alaposabban munkálja meg földjeit, hogy fejlődés közben kifogástalan ápolási munkában részesülhessen a czikória. Azért azt tanácsolom, hogy forduljon kérdésttevő egyenesen a kassai gyárhoz, a honnan a kellő felvilágosításokat megkapja. Ha pedig gazdaságától a gyár vagy a szárítótelep távol esne, akkor esetleg szervezkedés útján, a mit a megyei gazdasági egyesület készségeggel támogat, lehetne annyi termelő területet biztosítani a cégnek, hogy az ezután ott helyben vagy közelben egy szárító telepet építené. Így cselekedtek a mosonmegyei gazdák, kik miután 400 holdnyi területet biztosítottak a czikória számára, a Franck-cég Mosonszentjános községben 1911-ik évben czikória-szárítótelepet épített.

Kívánságára a czikóriatermelést röviden a következőkben foglalhatom össze: A túlkötött agyag és terméketlen homok vagy kavicsalajokat kivéve, minden talajban jól megterem, de legjobban megfelel a homokos agyagtalaj. Előveteménynek legjobb az őszi gabona, utána kapásnövény következnek. Alája éppen úgy kell a talajt elkészíteni, mint a cukorrépa alá. Soványabb földeken trágyába vetik, a mit a tarló feltörése előtt széttergetnek és sekélyen szántanak alá. Tél előtt aztán mélyen kell szántani. A vetés ideje április közepétől május közepéig tart. A vetőmagszükséglet 2 kg. kat. holdankint, a mit a vetés előtt finomra boronált és lehengerelt talajba géppel 25 cm. távolságra kell elvetni. Vetés után a magot nem beboronáljuk, hanem behengerezzük. A mint a kikelt sorokat látni lehet, az első kapálást adjuk, a mit annak idején egy második, majd egy harmadik követ. Kapáláson kívül a czikória ritkítandó, illetőleg meggyezendő 12—15 cm távolságra. A szárbahajtott tövek, a mi sokszor a késői fagyok következménye, eltávolítandók, mert ezeknek gyökerei értéktelenek. Aratása szeptember közepétől október közepéig történik. Előbb a leveleket lekaszálják aztán a gyökereket nehéz kétágu kapával szedik ki vagy külön czikória kiemelő ekével szántják ki Kiszedés után a gyökerek a földtől megtisztítandók és lefejezendők. Termés 120-140 métermázsza körül szokott lenni kat. holdankint.

Legány Ödön,

Felelet. Luczerna a töltésen című kérdésre.

Van egy miniszteri rendelet, melynek értelmében luczernát töltések befűvesítésére nem szabad alkalmazni, mert ennek mélyreható, vastag gyökerei nagyon benyomulnak a töltés testébe és ha később elkorhadnak, lazítják a gá-

takat, sőt mi több utat nyitnak (ha a víz felőli oldalon vannak) az árvíz befolyásának, melylyel a töltések nagyon megrongálódnak, sőt gátszakadás is jöhet létre. Még ha hozzávesszük, hogy az egerek (mezei poczkok) nagyon kedvelt csemegéje a luczerna gyökér és az után haladva ezen rácsálók mélyen kifurkálják a töltéseket, a gátszakadások még könnyebben történhetnek meg s ezen veszély elhárítása céljából igen is indokolt a rendelet.

F. Z.

Felelet. Arnyékszéktrágya felhasználása című kérdésre.

A fekaltrágyát, ha annak mennyisége a poczegödörben alaposan megszaporodott, könnyű szerrrel felhasználhatjuk a veteményeskertben, hogy azonban az általa trágyázott földben termesztett növények ne örököljék az undorítóan kellemetlen izt, ajánlom a következőt: Trágyatelepet létesítünk, még pedig aként, hogy földből vagy lótrágyából a telepnek szánt helyen egy méter magas és ugyancsak egy méter vastag sánczokat készítünk és az így keletkezett ürbe miután annak fenekét agyaggal jól ledörgöltük, bele hordjuk, vagy hordatjuk a csaknem híg, többé-kevésbé pépalaku emberi ürüléket. Beöntés után az ürüléket azonnal lótrágyával megfelelő magasságban letakarjuk, hogy kellemetlen szaga ne terjedhessen és elkeverése másnemű trágyával megkönnyíthessék. Ezen eljárásnak az az előnye, hogy az ezzel a keverékkel trágyázott földben termesztett növények, különösen ha konyhakerttről van szó, nem öröklök annak mindenképpen undorítóan kellemetlen izét és a mi fő, a céljuk is meg fog felelni.

Kadosa Zdenkó.

Felelet. Kenőolaj vagy zsír? című kérdésre.

1. Tafota kenőcs létezéséről nem tudok, ellenben ismerem Tovote-zsirt, a mely manapság már nem igen lesz használva. A mai modern gazdasági gépek már mind úgy készülnek, hogy azok kenőolaj tartályokkal vannak felszerelve, a mi mindenesetre sokkal czélszerűbb, mint a zsír használata. Kérdés azonban, hogy a kérdéstevő milyennel rendelkezik? Ha egy régebbi cséplőgépe van, a melyik zsirtartályokkal van ellátva, úgy semmi esetre sem használhat olajat. A kettő között különben alig van különbség, ha gondot fordítunk a minőségre és az ár dolgában sem fukarkodunk. Válaszom tehát röviden ez: Tessék megbízható céghez fordulni és megírni, hogy minő gépekkel rendelkezik. Csúpan elsőrangú árut kérjen és nyugodt lélekkel fizesse meg az érte járó összeget. A legtöbb baj onnan származik, hogy nem tulajdonítanak nagy fontosságot a minőségnek, holott (mint ezt szakértők mondják) minden a beszerzett áru megbízhatóságán alapszik. A többi csak merő képzelődés.

Kadosa Zdenkó.

2. A gépekre, különösen olyan részeken, mely gyakori, illetve folytonos, de mérsékelt kenést igényel, határozottan olcsóbb a zsirral kenés, miután a jól működő kenőszelencze csak annyit nyom a csapágyba, a mennyi a tényleges surlódásra szükséges. Vagyis a kellenél több nem oldódván fel, nem folyik ki a gép oldalára, vagy potyára, mint az olajnál történik. Azonban csak lelkiismeretes, szakértő gépész mellett lesz indokolt alkalmazása, mert ha az olajozó, illetve kenőszelencze feltevésekor nem lesz kikapcsolva, vagy a csapágyak kenőlyukai naponta a cséplés alkalmával 3—4-szer is megvizsgálva, a piszkától kitisztítva: akkor a rágások által triplázott kár lehet, sőt a csapágyak bemelegedése, kigyulladásával nemcsak a károk fokozódnak, sőt tüzesetnek is ki van téve a gép. Egy cséplőgarnitúrához zsirból elég 1 kg. is naponta, míg olajból 2—3 kg. kell.

Szücs Janos.

POSZTÓ Uri és női divatszöveteket
:: ajánl a kivitelű ház ::

ZEFIR

Skorkovsky Prokop és fia
Humpolec, Csehország. Minták ingyen.
Legjutányosabb árak. Kívánatra az
uri ütőnyöket el is készítjük.

HIREK.

Időjárás Jásznagykunszolgolnokmegyében. Időjárásunk a mezőgazdaságra még ez idő szerint sem kedvező. Hosszas és sok az eső. Mikor nem esik is borongós, csepegős az idő, ami miatt a lekaszált természetes széna ugyszólván teljesen tönkrement, a luczerna pedig több, mint felerészben megromlott, fele részben értéktelenné vált. Csak a szikes legelőkre volt a mostani időjárás valamennyire kedvező. A buzákra már alig szükség, valamint az árpákra sem. Buza, árpa kalászol, a zabra azonban néhány hét múlva kívánatos lesz az eső, mert ez nem valami sokat ígér. Buzák jól kezelt termőerőben lévő földekben vannak, igen szépek és jók. Ezekre az eső már hiányos, már imitt-amott meg is dült. De vannak paraszt birtokokon igen rossz buzák, ezekből nem lehet 3—4 mázsánál többet remélni. Általában nem lehet a múlt évi 10—11 mázsza átlagtermést buzában remélni. Jó lesz a mostani látszat után a 6—8 mázsza átlag. Egyáltalán azonban a jobbminőségű buzák kivételével igen dudvásak, utóbb igen elterjedt a vadrepcze és pipacs. Sok helyen a lekaszált luczernák ki sem fakadhatnak, mert már a fakadó bimbót elrágja valami csigaféle. Nem elég, hogy az első kaszálás ugyszólván tönkre ment, a másikkra pedig számítani nem lehet.

A közzgazdasági egyetem. Károlyi Mihály gróf egyetem-utczai palotájában május 30-án értekezlet volt a közzgazdasági egyetem tárgyában, a melyre a Müegyetem tanári kara s valamennyi országos jellegű közzgazdasági szervezet elküldte képviselőjét. Jelen voltak a többek között: Károlyi Mihály gróf, utóbb Földes Béla elnöklésével Asbóth Emil, Balogh Elemér, Bernát István dr., Buday Barna, Chorin Ferencz, Czettler Jenő dr., Dömötör László dr., Gelléri Mór, Gratz Gusztáv, Ilosvay Lajos dr., Kovács Sebes-

BOLINDER nyersolajmotorok
nyersolajlokomobilek

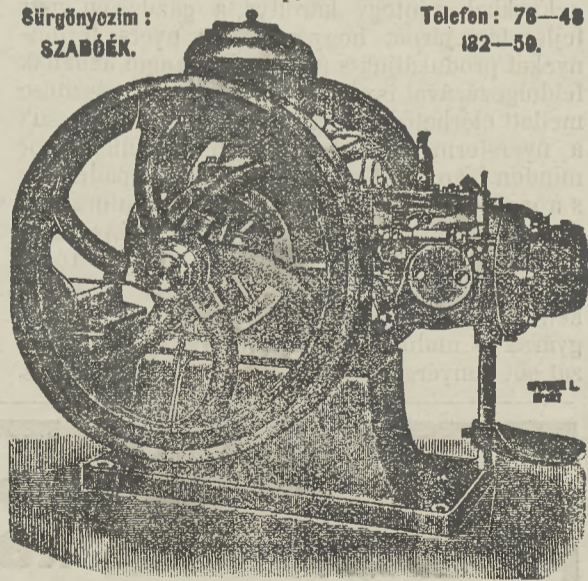
SZABÓ EMIL ÉS TÁRSA özégnél

Budapest, V. Váci-körút 26 szám.

Sürgőnyozim:
SZABÓÉK.

kaphatók.

Telefon: 76—48
182—50.

ARZSZEZTÉK MERNÉK ÉS BÉRMÉNYEK.

KEMNA FORRÓGŐZEKÉI
szabadalmazott

SCHMIDT mérnök doktor hírneves füstöső-tulhevitőjével

Minden más nedvesgőz-, compound- vagy compound-tulhevitett rendszert úgy teljesítő-képesség, mint tartósság tekintetében messze felülmulnak és lényegesen kevesebb szenet fogyasztanak.

Referenciákkal, kimerítő felvilágosításokkal és költségvetésekkel szolgál:

KEMNA J. BUDAPEST, VI., Váci-körút 51. szám.

Sürgőnyozim: Kemna, Budapest.
Telefon 91—21. Telefon 91—21.

tyén Aladár, Krejcsi Rezső dr., Mandelló Gyula dr., Magurányi Jenő, Mchely Kálmán, Rados Gusztáv dr., Székács Antal, Sándor Pál, Szántó Menyhért, Szilassy Zoltán, Soltész Adolf dr., Szende Pál, Hantos Elemér, Zielinszky Szilárd dr. Az értekezletet Károlyi Mihály gróf vezette be és vázolta annak czélját. Arról van szó, hogy a kultuskormány által a közgazdasági egyetem dolgában megígért ankét előtt a különböző közgazdasági érdekképviseleti szervezetek megállapodjanak a főbb irányelvekben és javaslatot tegyenek arról, hogy a közgazdasági egyetem létesítése mennyiben lesz állami és mennyiben társadalmi feladat. Fölkérte azután a megjelentekeket, hogy véleményüket nyilvánítsák. Beható eszmecsere indult meg azután, a melyben részt vett az értekezletnek csaknem minden tagja. Valamennyien hangoztatták oly alkalmas szervezetnek szükségét, a mely eltereli a magyar értelmiséget a jogi pályáról és meghonosítja a felsőbb közgazdasági nevelést. Az értekezlet anyagát ezután Földes Béla elnök foglalta össze és egyhangu határozatként a következőket enunziálta: 1. A gazdasági érdekképviseleti szervezetek képviselői szükségesnek tartják, hogy a kultuszminiszter a közgazdasági egyetem ügyében mielőbb ankétet hívjon egybe. 2. Minden termelőg külön dolgoztassa ki a közgazdasági egyetemen föllálandó, őket érdeklő szakok részletes tervezetét. Egyuttal jelöljék ki mielőbb azokat az egyéneket, a kiket e szakok kidolgozásával megbiznak. Földes Béla ezután megköszönte a házigazda nevében a jelenvoltaknak a kérdés iránt tanusított érdeklődésüket, egyben fölkérte Mandelló Gyula dr.-t, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter urnál tolmácsolja az értekezlet ama kérését, hogy a közgazdasági egyetem tárgyában megígért értekezletet mielőbb hívja egybe.

Tömeges jelentkezés a siófoki nagy gazdagylésre. A Magyar Gazdaszövetségnek Darányi Ignác elnöklete alatt junius 19-én, szerdán tartandó országos gyűlése iránt a gazdaközönség s az egész földmivelőnép érdeklődése oly imponzans arányokban nyilatkozik meg, hogy a nagygyűlés kétségtelenül felül fogja mulni az összes eddigi gazdagylések méreteit. Az egyes országrészekből nagy csoportokban jönnek a gazdák számos különvonaton. Pozsony vármegye gazdatársadalmá Pálffy Béla gróf, Pálffy Béláné grófnő és Horvát Jenő, Moson és Győr vármegyék gazdaközönsége Szontagh Jenő és Goda Béla főispánok, a délvidék németnyelvű kisgazdái Blaskovich Ferencz apát és Wittmann János képviselő, Fejér vármegye gazdái Széchenyi Viktor gróf főispán, Eszterházy László gróf, Koller Pál és Ármos Jenő, Somogy vármegye gazdaközönsége Pallavicini Ede őgróf, Makfalvy Géza főispán és Kacsokovics Lajos alispán, Pest vármegye gazdái Keglevich Gábor gróf és Serfőző Géza, Baranyamegye gazdaközönsége Szily Tamás főispán és Förster Jenő, Komárom megye gazdái Baranyay Géza nagybirtokos vezetésével különvonatokon fognak érkezni több százas csoportokban a nagyarányú gazdagylésre, amelyekre már a kereskedelmi miniszter is bejelentette képviselitetését. Az ország legtávolabbi vidékeiről is jönnek a tömeges jelentkezések, úgy hogy a Gazdaszövetségnél már több ezer résztvevő van bejelentve, akiknek az ellátásáról különös figyelemmel gondoskodik a siófoki rendező-bizottság. A gazdák ezrei egyszerre ebédelnek külön e célra épített óriási csarnokban, mely több ezer ülőhellyel van ellátva. A kiszolgálást a siófoki és a siófokvidéki nők vállalták magukra, úgy hogy kifogástalan lesz az ebéd, melyre azért is ajánlatos beküldeni előre

a költséget Siófokra, mert másutt ezen a napon alig lehet ebédelni s így, aki nem jelentkezik előre, könnyen ebéd nélkül maradhat.

Még lehet jelentkezni az országos gazdagylésre. A Magyar Gazdaszövetségnek Darányi Ignác elnöklésével junius 19-én, Siófokon tartandó országos nagy gazdagylésére oly nagy tömegben érkezik a jelentkezés, hogy tekintettel a nagy érdeklődésre, a rendező bizottság a jelentkezési határidőt junius 12-ig toltta ki. Junius 12-ike után az ebéd- és vasuti jegy igazolás expedialását megszüntetik.

Az erdélyi gazdák Siófokon. A Magyar Gazdaszövetségnek junius 19-én Siófokon tartandó országos nagy gazdagylésén tömegesen vesznek részt az erdélyrészi gazdák is. Tekintettel az országos tanácskozás rendkívüli fontosságára, az egyes gazdákon kívül, a vármegyei gazdasági egyesületek szintén kiküldt képviselőiket a gyűlésre. Az erdélyrészi gazdasági egyesületek legnagyobb szervezete, az Erdélyi Gazdasági Egyesület, a siófoki kongresszus érdekében élénk agitációt fejt ki s a nagygyűlésre Lészay Ferencz alelnököt, Tokaji László titkárt, Bánffy Ferencz báró földbirtokost, Bethlen István gróf országgyűlési képviselőt, Bethlen György gróf, Csontos Miklós, Kemény Árpád báró, Lázár István gróf, László László, Szász Ferencz, Sztankovics János, Seyfried Károly dr., Teleki Domokos gróf, Teleki Ferenc gróf és Turesa Imre földbirtokosokat delegálta.

A Kolozsmegyei Gazdasági Szakosztály nyári működése. A Székelyföldi Miniszteri Kirendeltség támogatásával junius hó 3 vasárnapján szántásversenyt rendeznek Györgyfalva, Magyarkapus és Középlak kisgazdái részére, és a kik a legszebb szántást végzik, azok egy MÁV. ekét kapnak első díjul. Ugyancsak a marosvásárhelyi népségítő akció támogatásával Választ, Szászfenes, Kiskapus, Magyarkapus s Gyalu községekben szabályos tengeri mivélési versenyt állítottak be kisgazdák között, a midőn is a legszebben mivelt s legtöbb hasznot adó földek kisgazdái között egy-egy Planett-ló-kapa osztatik ki, — illetve a Kirendeltség már szétküldötte ezen a vidéken ujszerű sormivelőgépeket, melyek hivatvák a kolozsvárvidéki tengerimivélést modernebb irányokba fejleszteni. Az irányító munkálatokat a szakosztály elnöke Dózsa Endre alispán maga végzi. Legközelebbi gyűlésen a nyárvégi állatdíjazásokat készíttik elő.

Országos kukoricza-kiállítás. Az első országos kukoricza-kiállításra, melyet az OMGE a földmivélésügyi miniszter támogatásával 1913 márczius hónapjában rendez, még most is sokan jelentkeznek olyanok, a kik összehasonlító kísérleteik eredményét kívánják bemutatni. A kiállítás külön osztályait fogják tenni a kísérleti eredmények, a melyek részben azt fogják föltüntetni, hogy mely fajták természetese a leggazdaságosabb vidékenként, mely mivélési mód adja ugyanama viszonyok mellett a legnagyobb termést, másrészt pedig azt, hogy a műtrágya alkalmazása mennyiben növeli a termést. A kollektív kiállítás külön osztálya lesz ismét az országos kiállításnak, melyben az egyes gazdasági egyesületek fogják a megyéjük területén müvelt kukoriczaféleségeket bemutatni. A kiállítás zömét az egyes termesztoók által kiállítandó csövek fogják alkotni. A rendező-bizottság, melynek végrehajtói Jeszenszky Pál ügyvezető-titkár és Fabriczius Endre titkár, a kiállítás sikere érdekében állandó propagandát fejt ki. Bejelentési lapért és kiállítási szabályzatért az OMGE titkári hivatalához (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. szám) kell fordulni.

A zólyommegyei gazdák gyűlése. A Zólyommegyei Gazdasági Egyesület választmányosztroluczky Miklós elnöklésével tartott gyűlésén, melyen a földmivélésügyi kormányt Lavotta József osztálytanácsos képviselte, köszönettel vették tudomásul, hogy gróf Serényi Béla földmivélésügyi miniszter évi 3000 koronás állami segítségben részesíti az egyesületet. Az egyesület által Jeczenye községében fentartott havasi legelőre eddig 150 drb növendékmarmhat vettek föl. A jól megindult akcióra való tekintettel a legelő kibővítését határozták el. Állatdíjazást a folyó évben három községben fog tartani az egyesület. Végül Hollady Nándor titkárt véglegesítették állásában, majd kimondották, hogy az országos gazdasági munkás- és cselédségélypénztár megkedveltetése érdekében ismeretterjesztő előadásokat fognak rendezni a vármegye erre alkalmas községeiben.

A Bácsbodrogvármegyei Gazdasági Egyesület május hónapban Erdélybe tanulmányutatót rendezett. A tanulmányutató Inhoff József ügyvezető-titkár vezetésével negyven kisgazda vett részt. A kirándulók Kolozsvárt az Erdélyi Gazdasági Egyesület, a Kolozsvári Gazdasági Egyesület és Kolozsvár város vendégei voltak. Török Bálint, az Erdélyi Gazdasági Egyesület segédtitkára és a Kolozsvári Gazdasági Egyesület kisgazdái kalauzolták őket. Megtekintették Balázs Ferencznek, az erdélyi méhészegyesület titkáranak vezetésével az egyesület méhészeti telepét, ahol akkor Tóth János méhészeti szaktanár a méhtenyésztésre és kaptárkészítésre oktatta ki a tanfolyam hallgatóit. Ezután az akadémia mintagazdaságát és kísérleti telepét tekintették meg. A szükséges fölvilágosításokat Bittera Miklós dr., Szabó Dénes és Farkas Árpád akadémiai tanárok adták meg. Brassóban az erdélyi szász gazdasági egyesület tenyészállatkiállítását, a háziipari kiállítást, a fekete templomot, a tejesarnokot nézték meg. Kisebb csoportokba verődve a szász és román kisgazdák házaik keresték fel, ahol bő alkalmuk volt a szászok gazdálkodásának tanulmányozására. Kopony képviselő és Schmidt községi bíró vezetésével megtekintették a 300.000 korona költségen épült községi szállót és iskolázat, az iskolákat, a templomot, községházát, a mintaszerű bika-, mén-istállókat, az egyik nagyobb virágkertészetet, fölkerestek több gazdaudvart.

A nemzeti földbirtokpolitika. A Magyar Gazdaszövetség hivatkozással Bethlen István grófnak Marostorda vármegye közgyűlésén tett és telepítési és parcellázási törvényre vonatkozó indítványára átiratot intéz egy Marostorda vármegye, mint a többi erdélyi vármegyék alispánjaihoz és ebben felhívja figyelmüket arra, hogy a siófoki nagygyűlés legfontosabb tárgya éppen a földbirtokpolitika lesz, ezért arra kéri az érdekeltekt vármegyéket, hogy a siófoki gazdagylésen képviseltesék magukat, hogy azután a telepítési és parcellázási törvény mielőbbi meghozatalára irányuló akciózt a Gazdaszövetséggel karöltve folytathassák.

A vetés Amerikában. Konzulátusunktól a földmivélésügyi miniszteriumhoz érkezett jelentés szerint az északamerikai Egyesült-Államokban a mezőgazdasági viszonyok nem kedvezőek. A legtöbb közzétett hivatalos vetésjelentés szerint körülbelül tizenhárom millió hektár őszi buzaterülethől 2 6 millió hektáron (20 százalék) kivesszett a buza, illetve ennyi területen kiszántották. A megmaradt őszi buzavetés állapotát áprilisban 79-7 százalékkal jelölték, szemben a mult év megfelelő időszakával, amikor 86.1 volt az arány. És most májusban a buza ismét több

A szabadalmazott

„JURENÁK EKE“

**szerkezete egyszerű,
kezelése könnyű,
szabályozása gyors,
kb. 50%-kal többet szánt,
kb. 30%-kal kevesebb vonóerőt igényel,
legtökéletesebb s a jövő ekéje.**

Részletes árjegyzéket szivesen küld:

„JURENÁK“ szab. ekegyár Részvénytárs., MAROSVÁSÁRHELY.

S Z E S Z.

A szeszüzletben e héten változatlanul élénk kínálat uralkodott és a szeszárak tartozkodó vételkedv folytán olcsóbb árban zárulnak.

Elkelt finomított szesz adózva nagyban 219-220 koronáig, adózatlanul 80-81 koronáig, míg ellenben vidékről és másodkézből olcsóbb árajánlatok voltak főleg azonnali és juniusi szállításra.

Denaturált szesz a kínálat élénk és főleg másodkézből vannak olcsóbb ajánlatok. Elkelt hordóval együtt kötésre 66.50-67.60 kor. nagyban

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz élénkebben volt ajánlva és miután a vételkedv gyéresebb a kínált tételek csak jegyzésen alól 2-2.50 kor. ta'allak vevőre. Budapestén a kontingens nyersszesz ára 74-75 kor.

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include Finomított szesz adózva, Finomított szesz adózatlan, Élesztőszesz adózva, Élesztőszesz adózatlan, Nyers szesz adózva, Denaturált szesz.

L I S Z T.

A Lujza s a Király-malom részvénytársaság jegyzései. Dara (griz) —, 0. sz. királyliszt 33.80, 1. sz. lángliszt 33.20, 2. sz. lángliszt 32.60, 3. sz. zsemlyeliszt (külns.) 32.00, 4. sz. zsemlyeliszt 31.40, 5. sz. kenyérliszt, feh. 31.00, 6. sz. kenyérliszt 30.00, 7. sz. kenyérliszt, közép 29.80, rozsliszt I. 29.20, rozsliszt II. 27.40, rozsliszt III. —, —, korpa, finom 16.80, korpa, durva 16.80 K mm. Tengerliszt —28—28, tengerikása —30—32 K kg.

Laptulajdonos és főszerkesztő: ORDÓDY L. Felolós szerkesztő: BUZZI F. GÉZA. Társzerkesztő: FEHÉR ZOLTÁN

Szőlőmoly irtásra, legmegfelelőbb és legolcsóbb permetezőanyag az „UNIVERSAL“

amellyel bármely rovarot biztos sikerrel lehet pusztítani. Sem a növénynek sem az emberi szervezetnek nem árt, mert sem méreg tartalma, sem maró tulajdonsága nincs. Elismert legjobb vértetű irtószer. Frappáns hatása abban nyilvánul, hogy a szőlőmoly hálóját s a vértetű gyapot takaróját hirtelen feloldja, miközben a permetező anyagból fejlődő erős gázok, a rovar azonnal megölik. Egy hektoliterre való anyag ára 3-korona. (Nagybirtokosoknak külön költségvetés adatik.) Hatásáért garanciát vállalunk. Gyártja és forgalomba hozza:

„UNIVERSAL“ vegyészeti laboratórium, BUDAPEST, IX., RÁDAI-UTCA 24.

Ugyanitt készül speciell a SZŐLŐMOLY azonkívül a VÉRTETŰ irtásra szolgáló permetszőrő. Az előbbi ára könyökcsovel 2 korona, az utóbbi könyökcsovel 1.50 korona, bármely permetezőre rászerezhető. Vermorel rendszerű permetezőre külön méret. Ezek alkalmazása igen ajánlatos, mert 35 száz ílék anyagmegtakarítással jár. Gazdasági permetezés céljából nélkülözhetetlen! Vállalatunk programja megjelent a „Gazdasági Lapok“ 23-ik számában. Kérjen pro.pektust.

Advertisement for a mechanical device with an image. Text: Lánct-Szivattyúink, MINT A ZUHATAG ONTJAK, A VIZET IGEN ERŐSEK, OLCSÓK. GYŐZŐ BELA ÉS TSA BUDAPEST V. BÁRÓ ACZÉL-UTCA 3. KÉRJEN ÁRJÉGY-ZÉKET.

Cséplőkészlet

igen jó állapotban, Hoffherr és Schrantz rendszerű cséplőszerkénye 4 lóerejű, lokomobilja 5 lóerejű, eredeti angol gyártmány, olcsón eladó. Érdeklődőknek szívesen szolgál felvilágosítással Fischer Adolf és Fia cég Turóczzsentsmárton.

Tenyészkan hágokepes Tenyészkoecza

felbugatott is, a nagy Jorkshire fajtából, kiváló fajta, sok kitüntetéssel, nagy számban eladó. Fajlatok, mindegyik 400 kgr súlyon felül. A megtekintés meg van engedve. Szigoruan ellenőrzött származási könyvvezetés.

Zuchtanstalt in Zauchtel Mähren des mährischen Landeskulturrates d. S.

Száritott élesztő mint hizlalószer sertések, borjak és szárnyasok hizlalására.

Az ismételt hizlalási kísérletek a berlini sörfőző akadémián és a bécsi osász. és kir. mezőgazdasági kísérleti állomáson, a száritott élesztőnek óriási tápértékét és körülbelül 90% emésztőképességét kimutatta. Az élesztőnek proteintartalma ötszörte nagyobb, mint a magvas veteményeké, ugy mint a tengeri, a páé stb. és ennek következtében az állat súlyemelkedése szintén ötszörte akkora lesz. Rendeléseket pontosan eszközöl!

ADLER RUDOLF élesztőgyár WIEN, 11. Stefaniestrasse 13.

Figyelem! 50.000 pár cipő. 4 pár cipő csak 8.50 kor. S. URBACH'S Schuh Export, KRAKAU, Oesterreich No. 123. Kicsérélhető vagy a pénzt visszafizetjük.

Birtokbérlet vagy eladás Tinnyén (Pest megye) 270 magyar holdas birtok október 1-re el- vagy bérbeadó. Czim Blockner J. hirdetőirodájában Semmelweis-utca 4. megtudható.

Angol fajkocza, yorkshire 10 malaczefal eladó. Murányi József, Rákospalota, Pázmány-utca 45. Ugyanott vörös Rhode-Island kakasok is kaphatók.

Bérbeadó birtok. Nógrádmegyében, 5 km. vasuti állomástól, 270 m. hold szántó, 25 hold rét, 25 hold kert, 120 hold legelő, (ákázos) szép lakóházzal s prima gazdasági épülettel, 10-15 évré 1912. október 1-étől bérbeadó. Reflektánsok, kik kimutathatóan elegendő forgalmi tőkével rendelkeznek, forduljanak a tulajdonoshoz: SCHRECKER J. BUDAPEST, Margitsziget, Kastélyépület.

KLISEKET MINDENMŰ NYOMTATVANYOKHOZ SZÉP ÉS TISZTA KIVITELBEN PONTOSAN ÉS OLCSÓN KÉSZIT KOBLINGER GYŰLA PHOTOCINKOGRAFIAI MŰINTÉZETE BUDAPEST VII. CSENCERI UT. 22. VIDÉKI MEGRENDELÉSEK IS PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

TEJ-szállító kannák, szeparátorok, hűtő készülékek, kópulók stb. KLEINER FLEISCHMAN Vas- és fémárú gyárából MÖLLING BECS-mellett. Árjegyzék ingyen.

VALÓ. di francia különlegeségek (gummi és halhólyag, ugyszintén összes női óvszerek) F. Bergerand fils leghirnevesebb párisi gyárostól legelőnyösebb beszereszetők Polgár Sándornál BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. Részletes képes árjegyzék ingyen. Ezen hirdetés beküldése esetén 15% engedmény. Kivágatott a „Gazdasági Lapok“-ból

REDUCINE a sánta lovaknál csodás hatása szer DUBLINBAN, Írországnban lesz előállitva. Reducine a legmakaacsabb vastag inakat, csánkpkókot, nyultetemet, csapdagot, csonttetemet, bokadagot és mindenemű lerakódásokat gyógyítja. Reducine nem okoz fájdalmat, nem hágy hátra nyomokat, pusztán felszívódás útján gyógyít és csak rá kell tenni, a mellett a ló tovább használható. Reducine minden elsőrendű gyógyszerárban kapható, vagy egyenesen a vezérképviselősegtől Berger Armin Wien, Kaiser Josef-Str. 36. Ára 18 korona. Leírások kívánatra ingyen. Számos elismerőlevél áll rendelkezésre.

Minden kétséget kizáróan, a szerkezeti tökéletesség és gazdaságosság legmagasabb fokán álló benzinlokomobilok, cséplőkészletek, fekvőleges benzin és nyersolajmotorok, Diesel-motorok, szivógáztelepek, továbbá a hírneves szab. „Kincsem“ vetőgépek, erőhájtásu morzsolók, lóherofejtő és minden egyéb gazdasági gépek legolcsóbb bevásárlási forrása

Szücs Ödön mezőgazdasági és ipari gépkereskedelmi vállalatánál BUDAPEST, VI. k., Nagymező-utca 66. sz. Árjegyzékkel, prospektusokkal és költségelőirányzatokkal kívánatra ingyen szolgál

Kisebb családi házat vennék nyugdíjba menetelem céljából öszire, fajaromfi tenyésztésre alkalmas helyen, szép vidéken, gyümölcsösökkel, lehetőleg folyóvíz mellett gazdaságközönség körében. Részletes leírást árral kérek. Murányi irodagazgató, Budapest, főrendiház.

A „Miskolczi Hitelintézet“ áru- és terményraktáraiban az ezidei XX. évi gyapjuvásár beraktározással egybekötve 1912. évi junius hó 12-ik napján tartatik. Részletes felvilágosítással szívesen szolgál a „Miskolczi Hitelintézet“ igazgatósága.

A világ legjobb gőzekéje!

Utólérhetetlen munkaképesség! Kiváló elsőrendű angol anyagból szerkesztve!
Kevés tüzelőanyag és vízfogyasztás! Felülmulhatatlan tartósság! □□□□□□□□□□□□□□□□

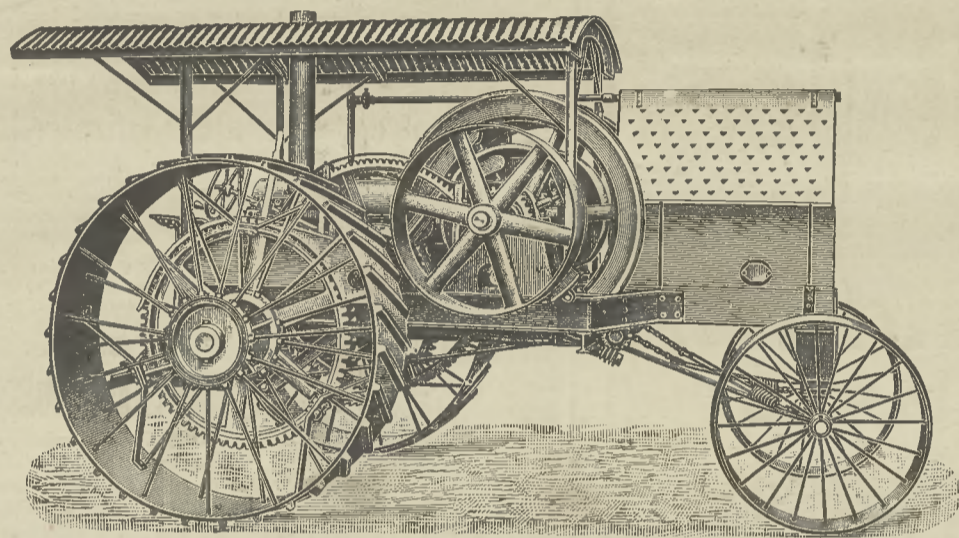
Ezek jellemzik az **52** CHARLES BURRELL et SONS LIMITED Thetford, Norfolk ANGLIA által függőleges kötélorsóval gyártott gőzekét.
 év tapasztalatai alapján

Költségvetéssel, szakszerű felvilágosítással szolgál Magyarország és a Balkánállamok vezérképviselője:

Nemzeti Pénzváltó részv.-társ. Parcellázó osztálya
BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR I. (Haas palota).

Mindenemü kiváló csiraképességű eredeti quedinburgi répamagvak. ♦♦♦♦♦♦♦♦ Parcellázásra alkalmas birtokokat veszünk.
GOZEKEMIVELÉSEKET arra alkalmas területeken, úgy szántást, rigolozást és mindenféle talajmivelést is elvállalunk.

„REKORD“ benzintraktor.

Világhírű amerikai gyártmány!

Szánt, csépel, vontat!

25-40 lóerő nagyságban szánt 4 vasu ekével.

60-70 „ „ „ 10 „ „

Középbirtokosok részére az egyedül megfelelő szántógép!

Kezelése egyszerű, benzin- és hűtővízfogyasztása csekély.

Ajánlattal és árjegyzékkel szívesen szolgálunk. ◀▶

FEHÉR MIKLÓS gépgyár részvénytársaság BUDAPEST, VÁCZI-UT 80.

Az összes létező Traktoroktól elvben teljesen eltérő szenzációs szerkezetű KERÉKNÉLKÜLI

„CATERPILLAR“

motoros szántó- és egyetemes mezőgazdasági vontató-gép, mely

saját automatikusan lefektetett aczélvágányán

simán mozog és **mély sárban, leglazább futóhomokon, mélyen felszántott talajon**

is, hol minden más gép feltétlenül cserben hagy,

a legcsekélyebb megerőltetés nélkül és az

időjárástól függetlenül tökéletes

munkát végez, munkában látható:

Dr. Steiner Leó gazdaságában,

Perdócz, u. p. Somogy-

Berzencze. Ugyanott

minden további fel-

világosítás adatik.

Szánt,
boronál,
cséplőt hajt,
malmot hajt,
aratógépet vontat,
terhet szállít.

Minden talajon és minden időben, sárban, hóban fennakadás és üzemzavar nélkül egyaránt kitűnően dolgozik.

ELSZAKITHATATLAN

munkásruhák

világhírűek.

Kazántisztító	Molnár	Permetező
Gépész	Tűzoltó ruhák	Vizmentes
Vinczellér	Orvos	Köpenyek.
Lakatos	Festő	Kötények.
Gazdász	Auto	Iroda kabátok

és bármely más hivatalhoz szükséges munkásruhák.

Kérjen ingyen és bérmentve árjegyzéket.

Gutmann J. és Társa

BUDAPEST, VII/9. Rákóczi-ut 16. szám.

Egerek és patkányok

biztosan kiirtatnak a

RATT-ENTRIT

által (a Dr. H. Schraube laboratóriumból Münchenben.) Egészen új eljárás D. R. P. bejelentve. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Főképviselet: **Török József** BUDAPEST, VI., Király-utca 6. sz.

MEZŐGAZDÁK

ZUHATAG KÜTYŰ

(SERLEGES-RENDSZER)

RUBEROID

13 év óta bevált

tetőfedő és szigetelő anyag

viharálló, vizmentes, magas szigetelő képesség. Fentartási mázolás felesleges. Egyszerű alkalmazás.

Arajánlat, költségvetés stb. bérmentve.

Avenarius-Művek

LIGETFALU (POZSONY).

Meszelőgép.

Törvényesen védve. Gyors meszelő- és fertőtlenítőgép, többet teljesít, mint 20 ember ecsettel és mindenféle állványozást és előmunkálatot feleslegessé tesz.

Ezen gép egy nap alatt kifizetődik.

Meszelőm ára teljes felszereléssel és a gyümölcsták permetezésére alkalmas két vagy három-ágú szóróval 120 kor.-tól 185 kor.-ig

Silberstein Jónás

WIEN, IX., Pulverturm-gasse No. 7. Képviselek kerestettek. Kérjen ajánlatot a legjobb peronospora fecskendőről „JESSERNIGG” gyártmányról.

Tűzálló kaszák minden nagyságban, kézi vaskaszkák új és használt, 100 pár díszlőszerszám, mell- és kumet, ezüst- és aranydíszítésűek, mindenféle munkaszerszámok, gazdasági pokróczok, lőtakarók, régi és új esőköpenyek, halinacsizmák, zöld munkás-zubbonyok, mindenféle uniformisok, livrék, férfi-, női- és gyermek-nyerges, régi és új fegyverek, kardok és puskák, másoló prések, gyepőlészárak, Candage-ok és mindenféle hasonló szerszámok olcsóbban, mint bárhol kaphatók. **Wien, IX., Trödlerhalle 105.** Telefon 20745. — A küldemény utánvétellel eszközöltek. — Nem alkalmas tárgy kicseréltetik. — Az államtisztviselők szállítója. — Kérem ügyelni a 105. számra.

A M. Kir. Államvasutak Gépgyárában

gyártott legújabb szerkezetű

gőzcséplőkészlet

acélkeretű golyóscsapágyas cséplőgéppel és

10 légkörnyomásra berendezett lokomobillal

Nagy munkateljesítmény. Olcsó üzem. Tartós szerkezet.

Legújabb rendszerű államgépgyári **benzinmotorok** karburátorral

A Losonci Mezőgazdasági Gépgyár részv.-társ. gyártmányai:

„Losonci-Drill” tolóhengeres, „Rekord-Drill” meritókanalas rendszer és szab. **„REKORD II”** vetőgépek. Különleges **RÉPAVETŐGÉPEK.**

Rendkívül olcsó üzemű államgépgyári szivógázlokomobilok.

Utimozdonyok, gőzekék, aratógépek, fűkaszálók, államgépgyári félstabil Compound gőzgépek.

Kalmár-féle gabonatisztító rosták. Malomberendezések.

RESICZAI EKÉK, BORONÁK.

Laas-rendszerű répakapák stb.

Részletes árjegyzékkel és arajánlatokkal szívesen szolgál:

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyárának Uezérügynöksége, Budapest, Váci-körut 32.

